

بسم الله الرحمن الرحيم

بلوغ در نوجوانان و مشکلات آن

دگرگونی‌ها و پیشرفت جوامع بشری به گونه‌ای است که اگر نهادهای تعلیمی و تربیتی بازنگری و بهسازی اجزاء خود را مورد توجه جدی قرار ندهند، سیل تحولات سبب تخریب بنیادهای اساسی اندیشه و عمل آنان خواهد گردید. نظام آموزش و پرورش سرزمین اسلامی ایران می‌تواند با تکیه بر مبانی و اصول متخذه از فرهنگ غنی اسلامی و بازسازی و بهبود مستمر برنامه‌ها و اقدامات آموزشی و پرورشی اهتمام نموده و بارش باران تحولات را در مسیرهای سالم زندگی و اصلاح هدایت نماید تا ثمره شیرین آن که ساختن نسلی مومن، اندیشمند و پویا در قرن آینده است، رخ نموده و آثار خوشایند تغییرات بهینه در زوایای مختلف زندگی فردی و اجتماعی مردم به ویژه نسل جوان آشکار گردد.

رویکرد تلفیق و فرآیند پیوند پرورش با آموزش از جمله مسایل و ضروریاتی است که در تغییر و تحولات جدید نظام آموزش و پرورش باید مورد توجه جدی و اساسی قرار گیرد تا محاسن و معایب آن با روند پویا در برنامه عمل و محتوی اعمال گردد. آنچه مسلم است جهت دستیابی به آرمان‌های تلفیق آموزش و پرورش، در حوزه صف و ستاد باید پیش‌بینی شود تا ضرورت این امر مورد کارشناسی قرار گیرد و نتیجتاً امر تلفیق به شکل بهتر در هر حوزه آموزشی و پرورشی صورت پذیرد. امید است کاستی‌های نظام آموزش و پرورش ما با نگرش تازه و با تأکید بر سیاست‌های تلفیق آموزش و پرورش که اصلاحات در نظام آموزشی و پرورشی را به همراه دارد مرتفع گردد و اهداف تعلیم و تربیت را که بر گرفته از اصول حاکم بر نظام آموزش و پرورش اسلامی است محقق سازد.

بر نامه ساعات پرورشی در این دوره تحصیلی نیز از اقداماتی است که در راستای سیاست ها و اهداف تلفیقی طراحی شده و بر اساس الگوی فرا شناختی و روشهای فعال تدریس شکل گرفته است و انتظار می رود مربیان و مدرسان ارجمند با نگاهی نوین و متناسب با ویژگیهای دوران تحول اجتماعی و خصوصیات دوره نوجوانی و بلوغ دانش آموزان دوره راهنمایی در اجرای آن بیش از پیش اهتمام نمایند. بدون تردید مشارکت و هماهنگی مجموعه عناصر موجود در مدارس و کلاسهای درس و اجرای موثر این برنامه در تحقق و عملیاتی نمودن سیاستهای نوین آموزش و پرورش گامی موثر بوده و امید آن است زمینه رشد و شکوفایی دانش آموزان نوجوان کشور را فراهم نماید.

مشکلات درسی در دوره بلوغ

محتوا

همزمان با ورود دانش آموزان به دوره بلوغ ، تغییرات قابل ملاحظه ای از حیث کمیت و کیفیت درسی، واقع می شود به گونه ای که همین امر دشواری ها و نگرانیهایی را برای آنان به ویژه دوره راهنمایی به وجود می آورد و بعضا توان و ظرفیت نوجوانان، پاسخگویی چنین مشکلاتی نمی باشد. این قبیل مشکلات گرچه ماهیت آموزشی و درسی دارند ولیکن آثار و پیامدهای آن به این حوزه محدود نمی شود و به قلمرو مسایل رفتاری و تربیتی، توسعه می یابد که از جمله آنها می توان به رابطه میان افت آموزش و افت رفتاری اشاره نمود، یعنی دانش آموزانی که دچار افت درسی می شوند، زمینه مناسبی برای دست زدن به رفتار های نامطلوب ، می یابند.

تصویری از مشکلات درسی:

برخی از مشکلات درسی و آموزشی این دوره عبارتند از:

– کاهش انگیزه درسی

- ناتواني در تمرکز حواس
- عدم استفاده از روشهاي صحيح مطالعه
- ضعف در برنامه ريزي مطلوب
- ناتواني در مدیریت زمان
- کاهش دقت
- فلات يادگيري (سرحد يادگيري)
- روياي بيداري هنگام مطالعه
- اتلاف وقت
- ناتواني در اظهار وجود از راه گفتن يا نوشتن
- احساس کندی در يادگيري
- عدم توانايي در رقابت سالم با ديگران
- ناتواني در کارهاي گروهی کلاس
- بي رغبتي به ادامه تحصيل
- ترك تحصيل
- تکرار پایه (مردودي در يك پایه يا مقطع تحصيلي)

شیوه های حل مشکلات درسی و آموزشی

برخی از پیشنهادهای مربوط به مرتفع ساختن مشکلات مزبور عبارتند از:

- 1- ارائه تکالیف و برنامه های متنوع و متناسب با توانایی دانش آموزان
- 2- ایجاد پیوند عاطفی معلمین با دانش آموزان
- 3- استفاده از روشهایی در آزمونها که زمینه ی اضطراب امتحان را کاهش دهد.
- 4- ارزش گذاری برای علم و علم آموزی
- 5- تنوع در ارائه ی مطلب در کلاس و سازماندهی کلاس برای جذابیت بیشتر
- 6- فرصت دادن به دانش آموزان برای رفع اشکالات درسی
- 7- استمرار و مداومت معلمین و دبیران در پیگیری نقائص و ضعفهای دانش آموزان
- 8- تشکیل دپارتمانهای علمی و ارائه و بررسی طرح درسها
- 9- ارائه ی تکالیف به نحوی که عادت به مطالعه را در دانش آموزان ایجاد و یا تقویت کند. (مطالعه، تحقیق، گزارش و کنفرانس علمی)
- 10- ارائه ی يك الگوي عملي و ساده از برنامه ریزی درسی به دانش آموزان
- 11- استفاده از طرح ((تشویق پلکانی)) به این مفهوم که پیشرفت هر دانش آموز را نسبت به وضعیت قبلی وی، مورد بررسی و تقدیر قرار دهد.

12- تقویت انگیزه ی زندگی به عنوان عاملی فراگیر که به انگیزه ی درسی نیز جهت می بخشد.

مشکلات عاطفی دوره ی بلوغ

محتوا

نوجوانی، دوره ای است که حیات انفعالی (عاطفی)، میدان وسیعتری برای عمل می یابد و نوجوان از این حیث آماده ی بروز عکس العمل های هیجانی و عاطفی شدید است، به عبارت دیگر این ضربه ی هیجان و عکس العملی که از آن ضربه در نوجوان به وجود می آید، تناسب چندانی وجود ندارد و عکس العملها معمولاً قویتر و حادثر از ضربه های هیجانی است.

به زبان ساده تر، در این دوره، ((حساسیت ها))، به ((خود گرفتن)) ها، و ((زودرنجی)) ها بیش از هر دوره ی دیگری، شخصیت نوجوان را تحت تاثیر قرار می دهند و این جنبه از شخصیت او نمایانتر و مشخص تر جلوه می کند. این حساسیتها در نوجوانان، هیچگاه خود را در یک محیط محصور نمی نماید، بلکه به راحتی گسترش می یابد.

تصویری از مشکلات عاطفی بلوغ

مشکلات عاطفی عمده ای که نوجوانان را تحت تاثیر قرار می دهد، عبارتند از:

- نوسانهای عاطفی دوره ی بلوغ که منجر به پریشانی و بی ثباتی احساسی نوجوان می شود.
- فقدان قاطعیت در گرایشهای دوره ی بلوغ و ظهور خواهشهای متضاد در نوجوان.
- ظهور صفاتی چون ((زودانگیخت)) و ((سریع التاثر)) بودن نوجوان به گونه ای که در مواردی به طوفانی از احساسات مبدل می شود.

- تجلی احساسات نامطبوعی، همچون ((در خود فرورفتگی))، ((ناکامی)) و ترجیح ((تنهایی)) بر ((حضور در جمع)).
- ((تخیل گرایی)) و روی آوردن به دنیای آرام خیالات و رویاهای دوره ی بلوغ.
- عدم دستیابی نوجوان به تصویری دقیق و صحیح از خود و در نتیجه احساس خستگی، ناامیدی و عصبانیت ناشی از آن.
- ماجراجویی و علاقه ی شدید نوجوانان به کشف مجهولات که در مواردی منجر به رفتارهای منفی آنان می شود.
- دوستیهای افراطی دوران بلوغ که عمدتاً بر مبنای عواطف شکل گرفته و از پایه های منطقی و جایگاه ارزشی محدودتری برخوردار است.
- دوستیهای مشکوک و آلوده با افرادی همسال و یا مسن تر از خویش که نوجوانان را به برخی از ناهنجاریهای اجتماعی سوق می دهد.
- احساس بی کسی و تنهایی به گونه ای که در مواردی نوجوان احساس می کند به جایی تعلق ندارد.

مسائل جنسی مربوط به بلوغ

محتوا

پاره ای از مشکلات نوجوانان که موجب نگرانی و اندوه آنان می شود، در قلمرو حیات زیستن، غریزی و جنسی قرار دارد، این قبیل مسائل اعم از اینکه قابل حل باشند یا خیر، بهرحال در یک

ویژگی با هم مشترکند و آن محدود ساختن قوای فعال نوجوان و درگیر نمودن او با این مشکلات است، به گونه ای که غالباً بر سایر فعالیتها و بخشهای زندگی او اثر می گذارد.

تصویری از مشکلات جسمی بلوغ

عمده ی مشکلات جسمی و فیزیکی این سالها عبارتند از:

- ظاهر آرایي افراطی

- بد منظری، ناموزون بودن رشد بخشی از ارگانیزم با سایر بخشها
- بلندی یا کوتاهی قد، به گونه ای که در میان سایرین مورد توجه واقع شود.
- احساس خستگی و سستی بیش از اندازه
- اختلال در خواب، نامنظم بودن ساعت خواب، نداشتن خواب کافی
- نداشتن فرصت کافی برای استراحت (پس از هر فعالیت)
- رشد زود هنگام موهای صورت و پشت لب (در پسران نوجوان)
- رشد زود هنگام بخشی از اندامها یا نشانه های بلوغ (در دختران نوجوان)
- احساس غافلگیری در مواجهه با پدیده ی بلوغ زودرس
- بلوغدانه ها و غرور جوانی
- حرکات ناشیانه داشتن
- احساس طپش قلب و افزایش ضربان قلب

- وجود برخی خالها یا لکه های بزرگ در صورت که ناشی از جهش ژن می باشد.
- احساس بی اشتها یا بی اشتها به ویژه در آغاز روز
- چاقی یا لاغری مفرط به نحوی که چشمگیر است.
- فقدان توانایی فیزیکی برای رقابت با دیگران و یا در عرصه ی ورزش و بازی
- وجود پاره ای از عادات جسمانی نامطلوب نظیر شکستن بند انگشتان
- وجود کم پشتی موی سر یا فقدان موهای زیبا و یا وجود برخی عوامل نظیر سرخ مویی
- ظهور برخی عادات نامطلوب نظیر ((خودارضایی)) در پاره ای از نوجوانان

تدابیر پیشنهادی برای کاهش مشکلات جسمی و غریزی

از حساسترین و ظریف ترین جنبه های ((بلوغ شناسی))، حیات غریزی و جنسی این دوره است و به همین لحاظ توصیه می شود که در این زمینه با دقت کامل عمل گردد. برخی از راه کارها و پیشنهادها ی عملی عبارتند از:

1- لازم است مربیان بخشی از تغییرات بدنی و آثار آنها در دوره ی بلوغ را برای نوجوانان تشریح نمایند.

2- با تشریح تغییرات مزبور، ضروری است در باب حفاظت و نگهداری فیزیکی و بدنی، آنان را توجیه نمایند. (استفاده ی تمثیلی از این مطلب که هر نعمتی را باید در مسیری که رضای خداست به کار گرفت، حق حیات غریزی نیز این است که آن را در غیر رضای حق به کار نگیریم)

3- مریان با ((پل عاطفی)) زدن، اعتماد نوجوانان را جلب نموده و زمینه را برای پذیرش رهنمودها و توصیه های بلوغ، فراهم نمایند.

4- باید نوجوانان را در حل برخی از نگرانیها و تنش ها که نتیجه ی طبیعی همان تغییرات بدنی و بروز میل جنسی است، با احتیاط کامل راهنمایی نمود.

5- با همفکری نوجوانان، فعالیتهای تربیتی گوناگون از قبیل برنامه های پرورشی، ورزش، هنر، کارهای دستی، مطالعه ی کتب مفید و سازنده، گردشهای علمی، فعالیتهای مذهبی، نماز جمعه، مراسم و مسابقات قرآن، مسابقات مقاله نویسی و ... ترتیب دهند و اوقات فراغت ایشان را به نحو مطلوبی تنظیم نمایند.

6- بر اساس گرایش نوجوانان به شخصیتهای برجسته و خصیصه ی ((الگو پذیری))، بخشهای مهمی از سرگذشت بزرگان و فرزندان برای نوجوانان بازگو شود تا علاوه بر اعتلای روحی آنان، بتوانند بر مقاومت اخلاقی نوجوانان در قبال انحرافات جنسی بیافزایند.

7- کلیاتی از ((بلوغ)) و چگونگی بهره گیری از این ((مقطع عمر)) و حفاظت از آن، به وسیله با صلاحیت ترین فرد که مقبولیت عاطفی نیز دارد، برای نوجوان بیان شود.

8- فعالیتهای هنری و تفریحات سالم، نوجوان را از تفکر در مسائل جنسی و انحرافات ناشی از آن باز می دارد.

9- افرادی که بیشترین نفوذ را در نوجوان دارند، او را توجیه نمایند که هر میلی چنانچه به صورت مطلوب ارضا شود، موجب تامین آسایش خاطر فرد در آینده خواهد شد و شخص باید مطلوبیت همیشگی را بر لذت آنی و زودگذر ترجیح دهد.

10- بی اطلاعی نوجوان از علایم و نشانه های بلوغ جنسی، وی را غافلگیر و مضطرب می نماید و دریچه های اطلاعات جنسی دیگر را که غالباً جنبه ی بدآموزی دارند، می گشاید.

11- ناآگاه بودن از عوامل طبیعی دوران بلوغ، منجر به احساس گناه و آلودگی در نوجوان شده و احتمالاً در مواردی منجر به تصمیمهای نادرست و حادی می گردد.

12- بی اطلاعی نوجوان از مسایل قریب الوقوع این دوران، موجب عدم انجام تکالیف شرعی شده و نقطه شروع نامناسبی برای حیات دینی و معنوی فرد محسوب می شود.

13- سلامت فضای خانوادگی از لحاظ اخلاقی، عامل مصونیت نسل نوجوان در قبال تحریکهای غریزی و جنسی می باشد، والدینی که حریم زندگی خانوادگی را از نفوذ عوامل مخرب به دور نگه می دارند، فرزندان آسب ناپذیر در دامن خویش پرورش می دهند.

14- به لحاظ تاثیر عناصر مخرب فرهنگهای بیگانه بر روح و اندیشه ی نوجوانان ضروری است، والدین و مربیان در مورد آثار منفی این پدیده ها که در شکلهای متنوعی نظیر فیلمهای ویدیویی، امواج ماهواره ای، نوارهای موسیقی غربی، کتابها و مجلات خارجی و ابزارهای نظیر آنها با نوجوانان به گفتگو بنشینند و ضمن بحث و تبادل نظر با آنان، فطرت خداجوی نوجوانان را از چنین آسیبهایی مصونیت بخشند.

مشکلات شخصیتی نوجوان

محتوا

صاحب نظران شخصیت را به مثابه سازمانی زنده، پویا، فعال و قابل تغییر در نظر می آورند و یک پارچگی و وحدت شخصیت را از عوامل اصلی سلامت روان تلقی می کنند. با این همه، در مراحل از زندگی، شخصیت فرد، دستخوش تغییراتی کم و بیش قابل ملاحظه می شود. البته،

یادآوری می شود منظور این نیست که هر رفتار نوجوان را که مورد قبول عرف جامعه نباشد، رفتاری منفی و یا قابل طرد است، بلکه مقصود تشخیص و تمیز ویژگی هایی است که تقویت و توسعه ی آنها، سبب شکوفایی شخصیت او می شود. و در مقابل، تغییر عادات و صفاتی مورد نظر است که معرف شخصیت والاتر نوجوان باشد.

دسته ای از مشکلات شخصیتی مربوط به نوجوانان به ترتیب زیر است:

-احساس حقارت (کهنتری)، خودکم بینی،

-احساس کم رویی، شرم و حیای افراطی،

-عقده ی حقارت (شکل پیشرفته و عمیق احساس حقارت)

-مسئولیت گریزی،

-درخود فرو رفتن،

-احساس فشار از (جانب) اطرافیان،

-احساس عدم مقبولیت (از ناحیه ی دیگران)

-احساس کندي (لمبی)،

-داشتن طغیان های مزاجی یا خلقی ناگهانی،

-بی قراری،

-قابلیت تحریک فراوان،

- بي دقتي و بي احتياطي فراوان،

- عصبانيت و عكس العملهاي سريع و تند مزاجي،

- احساس بد شناخته شدن از طرف ديگران،

- احساس خود بزرگ بيني،

- بد بيني (سوء ظن) به ديگران،

- شخصيت زدگي،

عوامل مؤثر در پديد آيي مشكلات شخصيتي

برخي عوامل زمينه ساز مشكلات شخصيتي به ترتيب زيروند:

1- تبعيض در رفتار با نوجوانان شامل محيط خانواده و مدرسه

2- احساس كمبودها و كاستي هاي فيزيكي (جسمي)، روحي و يا ذهني

3- تحقير شخصيت نوجوانان به شيوه هاي گوناگون از جمله انتقادهاي مداوم و همه جانبه

4- رسيدگي و توجه بيش از حد والدين در دوره ي كودكي و حتي نوجواني

5- ممانعت از ابراز وجود و اظهار توانمنديهاي نوجوان در عمل

6- مشكلات خانوادگي و عدم سازگاري والدين (از جمله فقدان عاطفي مطلوب با والدين و وجود

رفتارهاي خشن در خانواده)

7- كمبودهاي فاحش مادي به ويژه در مقايسه با همسالان در محيط مدرسه

8- محرومیت از يك يا برخي نیازهاي اساسي نظیر نیاز به تبادل عاطفي

مشکلات اجتماعي نوجوان

محتوا

دوران بلوغ، از حیث نوع تعلق نوجوان به پایگاه اجتماعي، بسیار قابل تامل و بحث انگیز است، زیرا از یکسوي، سرزمین کودکی را ترک کرده و از دیگر سوي هنوز به طور کامل به جرگه ي بزرگترها و گروه سني بالغان نپیوسته است، این دوگانگی و تردید از یافتن موقعیت و منزلت اجتماعي، بعضا به دشواریهایی منجر می شود که تعادل نوجوان را برهم می زند. به گونه ای که وي براي برقراري مجدد تعادل خویش، ناگزیر باید زماني را پشت سر بگذارد و مشکلات پیچیده و متعددي را حل و رفع نماید.

تصویری از مشکلات اجتماعي نوجوانان

برخي از عمده ترین مشکلات اجتماعي دوران بلوغ عبارتند از:

- عدم کفایت و ناتوانی در امور اجتماعي

- ترس از ارتکاب خطا و بد معرفي شدن نزد ديگران

- نگراني از مواجهه و ارتباط با مردم

- احساس ناتواني در ارتباط کلامي با ديگران

- احساس دشواري در رابطه برقرارکردن با همسالان

- عدم علاقه به عضویت در گروه (تشکل دانش آموزي)

- عدم جذب در گروه يا تشکلهای دانش آموزي از سوي ديگران

- بي اطلاعي واحساس کندي در يافتن شيوه های صحيح ارتباط متقابل با ديگران

- ناتواني در تصميم گيري و فقدان قاطعیت در اين زمينه

- ناتواني در اجزاي تصميمات شخصي و ضعف نيروي اراده

- احساس عدم مقبولیت اجتماعي

- بي تجربگي در شناخت باندها و گروههاي ناسالم جامعه

- احساس برتري اجتماعي نسبت به ديگران (خود را بيش از اندازه قبول داشتن)

- تايبید و تشويق رفتار منحرفانه نوجوان به وسيله ي افراد همسال و غير همسال

- احساس بي ثباتي در قبال تغييرات پرشتاب زندگي و تحولات فزاينده ي اجتماعي

- رشد پديده ي مصرف گرايي و لوکس گرايي در بخشهايي از جامعه و ناتواني نوجوانان در پاسخ

دادن به نيازهاي کاذب اين دوره

-وجود تعارضهاي اجتماعي، همچون تعارض ميان((علم گرايي)) و((سودگرايي))

پیشنهاد هایی برای کاهش مشکلات اجتماعی نوجوانان

1- با عنایت به این مطلب که نوجوانان به داوری و ارزیابی جامعه از خودشان، اهمیت زیادی قائل هستند و قضاوت مثبت اجتماعی درباره ی نوجوانان، از آرمانهای مهم و ارزشمند آنان محسوب می شود، لذا در گام اول پیشنهاد می گردد که هر نوع قضاوتی درباره ی آنان با احتیاط کامل و جهت گیری مثبت انجام شود.

2- برخی از خواسته های مهم اجتماعی از نوجوانان به صراحت و شفافیت به آنان تفهیم شود تا در مناسبات نوجوان و اجتماع، نقطه ی کور و مبهمی باقی نماند.

3- خواسته های منطقی و برحق نوجوانان از اجتماع، متقابلاً، مورد توجه قرار گیرد تا بخشی از رنجشهای آنان در فضایی مطلوب، برطرف شود و رضایت خاطر آنها تا حد ممکن فراهم گردد.

4-((رویکردها))، مقدمه ی رفتارها و عملکردها هستند، بر این اساس چنانچه به تصحیح رویکرد معرفتی نوجوانان نسبت به اجتماع پردازیم، متعاقب آن می توانیم انتظار رفتارهای مطلوب اجتماعی نیز از آنان داشته باشیم و این امر، نیازمند آموزش مکفی و مطلوب است.

5- غالباً ارتباط منطقی و معقولي میان آنچه در مدارس آموزش داده می شود و آنچه که جامعه از نوجوانان انتظار دارد، مشاهده نمی شود. ساعات پرورشی فرصت مناسبی برای نزدیکتر ساختن این دو مقوله به یکدیگر است.

6- جذابیت بیشتر و فراگیر بودن تشکیلات دانش آموزی، موقعیت ارزنده ای است تا نوجوانان با عضویت در آنها بتوانند، مهارتهای اجتماعی مورد نیاز را برای آینده ی خویش، کسب نمایند.

7- آموزش معیارهای صحیح در زمینه ی بررسی ارزشهای اجتماعی به منظور آنکه نوجوانان با تکیه بر این معیارها بتوانند، با حدود سازگاری اجتماعی آشنا شده و به ارزشهای خویش نیز وفادار بمانند.

مشکلات خانوادگی نوجوان

محتوا

نوجوان به تدریج که از سرزمین آرام و بی خیال کودکی به دشتهای پرحادثه ی بلوغ می رسد، دگرگونیهایی را در خویش می یابد، احساس می کند که به سرعت دارد به وضعیت جدیدی دست می یابد و میل دارد که خانواده به عنوان نزدیکترین افراد، این دگرگونی را باور کنند و موقعیت جدید وی را به رسمیت بشناسند، کوچکترین حرکت ناشیانه ی والدین، به این موقعیت جدید لطمه می زند و نوجوان را به شدت جریحه دار می کند و او را بر می انگیزد تا به عکس عملهای شدید دست زند.

تصویری از مشکلات خانوادگی نوجوان

اینک برخی از مهمترین مشکلات خانوادگی دوران بلوغ را از نظر می گذرانیم:

- محدودیت مسکن (نداشتن اتاق شخصی)

- امکان و اجازه ی تنهایی و خلوت شخصی نداشتن

- احساس فاصله ی زیاد از والدین در زمینه ی رغبتها و علائق خویش

- نداشتن مکان مناسب برای مطالعه

- عدم موقعیت بحث درباره ی مسائل شخصی

- ناتواني در طرح مشکلات بلوغ با والدین
- ترس از بیان اشتباهات خویش به والدین
- رنج بردن از عواطف منفی
- مشاجره و نزاع با خواهران و برادران
- مشاجره و درگیری بین پدر و مادر
- مجادله و درگیری نوجوان با والدین
- کودک انگاری نوجوانان از سوی والدین
- نگرانی از احتمال جدایی والدین
- طرد نوجوان از سوی والدین
- دخالت افراطی والدین
- ترس از انتقاد دیگران
- عجز از تلقی والدین به عنوان یک دوست
- توقعات زیاد والدین از نوجوان
- احساس جدایی و یا تضاد در ارزشهای نوجوان و والدین
- اختلاف سنی بین والدین و نوجوان و ایجاد دو افق فکری مغایر با یکدیگر

- فقدان تحصیلات کافی والدین

- فقدان اطلاعات تربیتی ضروری در خانواده به ویژه در دوران نوجوانی

- تبعیض بین فرزندان در خانواده به علل مختلف

- عدم مقبولیت والدین

- ضعف مدیریت خانواده و فقدان برنامه ی مدونی در این زمینه

- نادیده گرفتن استقلال شخصیتی فرزند نوجوان در خانواده

- نادیده گرفتن مشکلات دوران کودکی به وسیله ی والدین

- ناتوانی والدین در ایفای نقش يك الگوي مناسب برای فرزند

- ناتوانی در هدایت نوجوان به الگوي مناسب

- عدم توجه به برنامه ی غذایی مطلوب نوجوان

- ناتوانی والدین در به کار بردن شیوه های ((هنر خوب شنیدن)) در قبال نوجوان

- عدم توجه به سلسله مراتب در خانواده (کمرنگ شدن نقش و جایگاه هر يك)

مشکلات دینی و اخلاقی نوجوان

محتوا

رابطه ی نوجوان با دین، از مهم ترین و درعین حال از پیچیده ترین انواع ارتباطهاست.

از يك سوي گاه شك و تردید بر جانش پنجه مي افكند و از سوي ديگر جاذبه ي ارزشهاي الهي و راستين، او را به خود فرا مي خواند. در اين ميان، جهت گيري نوجوان توام با آزادي، شناخت و انتخاب است كه مسير او را به سوي سعادت يا شقاوت، تعيين و هدايت مي كند.

اينك بخشي از مسائل و مشكلات مذكور را عنوان مي كنيم:

تصويري از مشكلات ديني و اخلاقي

- فقدان يك كليت جامع و زنده كه پاسخگوي احتياجات فكري و روحي او باشد، به عبارت ديگر، خلا فلسفه ي ارضاء كننده ي زندگي، نوجوان را رنج مي دهد.

- فقدان شناخت در مورد مسائل و موضوعات ديني

- تفكر و تامل آميخته به تردید درباره ي زندگي پس از مرگ

- ترس و نگراني از مرگ

ابهام در مورد رابطه ي دنيا و آخرت

-بي رغبتی و بی تفاوتی در مورد انجام برخی از فرائض دینی(به ویژه نماز)

-فقدان حضور قلب در نماز

-سرخوردگی از برنامه هایی که با ماهیت و عنوانی ((دینی)) عرضه می شود.

-خلا و یا کمبود مطالعات دینی و مذهبی و در مقابل روی آوردن به کتابهای علمی، تخیلی و رمان

-نداشتن درک صحیح از((ارزشها)) و عدم تمیز آنها از ((ضد ارزشها))

-تردید در مورد چگونگی ارتباط با خدا و نحوه ی تقریب به او

-ابهام در مورد اینکه چرا خواستهایی او از پروردگار به اجابت نمی رسد.

گردآوری و تبدیل به کتاب الکترونیکی: سیدجوادمرتضایی ارزبیل

جهت دریافت کتابها. مقالات. اخبار. تصاویر. به وب سایت ماسربزنید.

www.sunboys.ir

میتوانید با ایمیل

Sunboys.online@yahoo.com

ویا با شماره ی 09149967090(پیامک) با ما در ارتباط باشید.

جامعه ی جهادگران مجازی پسران افتاب

استفاده از کتابها در وبلاگها و وبسایتها با ذکر صلوات جهت سلامتی و ظهور صاحب
الزمان (عج) و با ذکر منبع و نام نویسنده بلامانع میباشد.